

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2013 > Formidling og demo af ny viden > Bekæmpelse af glimmerbøsser i vinterraps

Bekæmpelse af glimmerbøsser i vinterraps

Til bekæmpelse af glimmerbøsser er der nu fire midler med hver sin virkemekanisme. Bladribbesnudebiller kan også være et problem.

Forekomsten af glimmerbøsser er stærkt styret af temperaturen. Ved stigende temperaturer er der derfor risiko for angreb af glimmerbøsser i vinterraps, og markerne skal flere gange om ugen undersøges for evt. angreb.

Glimmerbøsserne kommer frem fra deres vinterhi i hegn o.lign. ved ca. 9° C, mens kortere flyveture kræver 12-13° C, og længere flyveture kræver ca. 15° C.

Glimmerbøsserne gør størst skade i det helt tidlige knopstadium, hvor løvbladene endnu dækker knopperne. Den vejledende bekæmpelsestærskel i det tidlige knopstadium er 3 glimmerbøsser pr. plante og i det sene knopstadium 5-6 glimmerbøsser.

Ved begyndende blomstring er bekæmpelse kun aktuel ved meget kraftige angreb – i størrelsesordenen 20 glimmerbøsser pr. plante.

Vær opmærksom på, at skadedyrssprøjtning under blomstring også bekæmper snyltehvepse. Snyltehvepse parasitterer i stort omfang glimmerbøssens larver, og mængden af snyltehvepse har derfor betydning for angrebsstyrken af glimmerbøsser året efter.

Billede 1. Begynd at kigge efter glimmerbøsser, selvom du ikke tror, at der er dannet knopper. Knopperne gemmer sig under de sammenfoldede løvblade.

I tabel 1 ses en oversigt over anbefalede midler til bekæmpelse af glimmerbøsser. Der er kun 4 aktuelle midler, da der er udviklet resistens mod de øvrige godkendte midler. De 4 midler har hver sin virkemekanisme. Det har ikke været muligt at finde forsøg med afgørende forskelle mellem midlerne.

Tabel 1. Oversigt over anbefalede midler mod glimmerbøsser.

	Avaunt	Biscaya OD 240	Mavrik 2F	Plenum 50 WG
Godkendt i stadium	30-59 (begyndende strækning-første gule kronblade synlige)	Fra st. 51 (blomsteranlæg synlige)	Ingen restriktioner	51-59 (blomsteranlæg synlige til første gule kronblade synlige)
Normaldosis, l/ha	0,17	0,3	0,2-0,225, se nedenfor	0,15
Anbefalet dosis, l/ha	0,15 -0,17	0,2-0,3	0,2-0,225	0,10 -0,15
Pris for anbefalet dosering inkl. afgift ekskl. moms, kr./ha	146-165	110-165	96-108	110-165, foreløbig pris
Max. antal behandlinger	Max. 1 behandling pr. år	Max. 1 behandling pr. år	2 x 0,2 l/ha eller 1 x 0,225 l/ha	Max. 1 behandling pr. år
Bimærke	Bimærke. Må over blomstrende planter kun udbringes udenfor biernes flyvetid (ca. kl 21-03)	Intet bimærke. Må udbringes hele døgnet	Intet bimærke. Må udbringes hele døgnet	Intet bimærke. Må udbringes hele døgnet
Virkemåde	Kontaktvirkning. Lammelse indenfor 2-3 timer og dør indenfor 24 timer. Vigtigt: virkning sker ved gnav af knopper, så knopperne skal rammes. Er knopperne dækket af løvblade, anbefales derfor relativ små dråber	Systemisk virkning. Optages ved gnav og kontaktvirkning. Lammelse efter 2-3 timer og dør indenfor 24-48 timer	Kontaktvirkning. Lammelse og dør indenfor 5 timer.	Systemisk virkning. Optages ved kontakt og gnav. Ved kontakt stopper fødeoptagelsen med det samme, bagben lammes og dør indenfor 24-48 timer
Blandingsmuligheder	Kan blandes med et af følgende midler: Matrigon, Matrigon 72 SG, Mangansulfat, Bortrac, Solubor, Galera + PG26N	Kan blandes med Matrigon/Matrigon 72 SG. Derudover kan et af følgende iblandes: Solubor, Microtop, Rapssupport, Mangansulfat. Derudover kan Biscaya blandes med magnesiumsulfat	Kan blandes med Matrigon/Matrigon 72 SG hhv. med Galera + PG26 N. Blandingen Mavrik + Matrigon/Matrigon 72 SG + Solubor er også mulig, men Mavrik skal herved tilsættes først.	Kan blandes med et af følgende: Matrigon/Matrigon 72 SG + olie, solubor, bor 150 MEA, mangansulfat, Epso Microtop, Pioneer S. Plenum kan også blandes med følgende: Matrigon + olie + Solubor og med Matrigon+olie+ Epso Microtop

Doseringer og virkningstid

Som tommelfingerregel kan ved kraftige angreb og høje temperaturer forventes omkring 5 dages virkningstid. Ved lavere temperaturer og lavere angrebsstyrke, er virkningstiden længere.

For alle midler er der angivet et doseringsinterval i tabel 1. I forsøgene er der ofte efter 4-6 dage opnået måske 70 procent effekt med normaldoseringen og måske 60-65 procent effekt med den lave angivne dosis i tabel 1. De små forskelle i effekt har oftest ikke afspejlet sig i merudbytterne.

Vandmængde

Udenlandske forsøg med vandmængder har vist bedre effekt med 200 l vand end med 100 l vand pr. ha.

pH i sprøjtevæsken

Halveringstiden (tiden hvor halvdelen bliver nedbrudt) for Mavrik er afhængig af pH i sprøjtevæsken. Ved pH 9 er halveringstiden 1,25 dage og ved pH 7 er halveringstiden 22,5 dage. Normalt udsprøjtes Mavrik straks efter påfyldning, og tilsætning af syre er derfor ikke nødvendigt. Bliver man derimod stoppet i at udføre sprøjtning grundet vejrforhold eller andet, og sprøjtning må udsættes til næste dag, så anbefales det at tilsætte syre til blandingen. Der kan tilsættes 50 -100 g citronsyre pr. 100 liter vand for at sænke pH.

Billede 2. Angreb af glimmerbøsser i knopstadiet.
(Foto: Finn Olsen, Sønderjysk Landboforening.)

Billede 3. Knopper ødelagt af glimmerbøsser. Ved kraftige angreb stopper væksten af hovedskuddet, og første sideskud kommer til at dominere (den såkaldte apicale dominans brydes). Hvis sideskuddene også angribes, stopper de i vækst, og næste generation sideskud kommer til at dominere. Dette medfører en forsinket blomstring.

Bladribbesnudebiller

Bladribbesnudebiller dukker tidligt op om foråret og ofte før glimmerbøsser. Ved bekæmpelse af glimmerbøsser opnås en sideeffekt mod bladribbesnudebiller ved brug af Mavrik og Biscaya, ~~mens Avaunt ikke har effekt~~, ligesom effekten af Plenum er ukendt. **DuPont har tidligere oplyst, at Avaunt ikke har effekt på bladribbesnudebiller, men oplyser i dag, at de har fundet 1 forsøg, hvor midlet har effekt.** Bladribbesnudebiller ligner skulpesnudebiller, men ser lidt spættet ud grundet en uregelmæssig hvidgrå behåring og har en hvidlig plet øverst på ryggen. Bladribbesnudebiller har derudover gulligrøde eller rustbrune fødder.

Larverne kan findes inde i stænglerne fra slutningen af april til begyndelsen af juni. Stængelmarven er brunfarvet af larvernes gnav og afføring. Ved kraftige angreb nødmotner planterne. På stænglerne ses larvernes indgangs- og udgangshuller.

Behov for bekæmpelse kan kun fastlægges via gule fangbakker. Ingen af skadedyrsmidlerne har bladribbesnudebiller på etiketten. Bekæmpelse må derfor kun ske, hvis der samtidig er angreb af glimmerbøsser.

Billede 4. Bladribbesnudebillen ligner skulpesnudebilen, men kendes på de røde fødder og den lyse plet på ryggen, som kan skimtes på billedet.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.